P10_TA(2024)0062

Uruchomienie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji: wniosek złożony przez Belgię – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uruchomienia Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników w następstwie wniosku złożonego przez Belgię – EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper (COM(2024)0370 – C10-0166/2024 – 2024/0286(BUD))

(C/2025/1978)

Parlament Europejski,

— uwzględniając wniosek Komisji przedłożony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2024)0370 – C10-0166/2024),

— uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/691 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników (EFG) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 ([1]) („rozporządzenie w sprawie EFG”),

— uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 ([2]), zmienione rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) 2024/765 ([3]), w szczególności jego art. 8,

— uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ([4]), w szczególności jego pkt 9,

— uwzględniając zasady Europejskiego filaru praw socjalnych oraz cele określone w Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych,

— uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych,

— uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A10-0019/2024),

A. mając na uwadze, że Unia opracowała instrumenty ustawodawcze i budżetowe w celu udzielenia dodatkowego wsparcia pracownikom dotkniętym skutkami istotnych zmian w strukturze światowego handlu lub światowego kryzysu finansowego i gospodarczego oraz z myślą o ułatwieniu im powrotu na rynek pracy; mając na uwadze, że pomoc ta przybiera postać wsparcia finansowego udzielanego pracownikom i przedsiębiorstwom, dla których pracowali;

B. mając na uwadze, że Belgia złożyła wniosek EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper o wkład finansowy z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EFG) w następstwie 681 zwolnień ([5]) w sektorze działalności gospodarczej zaklasyfikowanym do działu 17 (Produkcja papieru i wyrobów z papieru) i działu 28 (Produkcja maszyn i urządzeń) według klasyfikacji NACE Rev. 2 w regionie Provincie Limburg w okresie odniesienia, który w przypadku tego wniosku trwał od 31 grudnia 2023 r. do 30 kwietnia 2024 r.;

C. mając na uwadze, że wniosek dotyczy 567 pracowników zwolnionych w przedsiębiorstwie Sappi Lanaken NV (papier) oraz 114 pracowników zwolnionych w przedsiębiorstwie Purmo Group Belgium NV (maszyny);

D. mając na uwadze, że wniosek opiera się na kryterium interwencji określonym w art. 4 ust. 2 lit. c) rozporządzenia w sprawie EFG, które wymaga co najmniej 200 zwolnień w czteromiesięcznym okresie odniesienia w przedsiębiorstwach działających w tych samych lub różnych sektorach gospodarki i zlokalizowanych w tym samym regionie;

([1]) Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2024/765 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI:http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) W rozumieniu art. 3 rozporządzenia w sprawie EFG.

E. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 i rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie zmniejszyły konkurencyjność gospodarczą i mają negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Belgii;

F. mając na uwadze, że przedsiębiorstwo Sappi Lanaken specjalizowało się w produkcji bezdrzewnego papieru powlekanego; mając na uwadze, że spadek popytu na produkty graficzne wynikający ze zwiększonej cyfryzacji doprowadził do rosnącej nadwyżki mocy produkcyjnych w europejskim sektorze bezdrzewnego papieru powlekanego; mając na uwadze, że bez znacznych inwestycji Sappi Lanaken nie będzie mogło przejść na produkcję innych wyrobów papierniczych, na które popyt jest większy, w związku z czym grupa Sappi postanowiła wstrzymać produkcję w Lanaken i zamknąć zakład, ponieważ nie można było znaleźć odpowiedniego nabywcy ze względu na strukturalną nadwyżkę mocy produkcyjnych w tym sektorze;

G. mając na uwadze, że w latach 2018–2023 wielkość produkcji grzejników panelowych grupy Purmo stale spadała z 820 000 sztuk w 2018 r. do 320 000 w 2023 r. (-60 %); mając na uwadze, że jeśli porówna się koszty produkcji poszczególnych zakładów grupy Purmo w Europie, widać, że zakład w Zonhoven znajduje się w niekorzystnej sytuacji, ponieważ jego koszty są o 17–35 % wyższe; mając na uwadze, że grupa Purmo podjęła decyzję o zaprzestaniu produkcji grzejników panelowych o szerokości 50 mm w zakładzie w Zonhoven i o zamknięciu odpowiedniej linii produkcyjnej; mając na uwadze, że w związku z nieoczekiwaną sytuacją dotyczącą dostępności i cen gazu, wynikającą z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, oraz w związku z przepisami Unii sprzyjającymi niskotemperaturowym systemom grzewczym ze szkodą dla grzejników panelowych wzrost popytu jest mało prawdopodobny, ponieważ rynek grzejników panelowych będzie w coraz większym stopniu ograniczał się do wymiany używanych już jednostek;

H. mając na uwadze, że oba przedsiębiorstwa, zgodnie z prawem belgijskim, zastosowały obowiązkową procedurę informowania przedstawicieli pracowników i konsultowania się z nimi oraz utworzyły jednostkę ds. zatrudnienia, której celem jest zapewnienie pracownikom objętym zwolnieniami grupowymi usług w zakresie zwolnień monitorowanych;

I. mając na uwadze, że wkłady finansowe z EFG powinny być ukierunkowane przede wszystkim na środki aktywnej polityki rynku pracy i zindywidualizowane usługi, które mają na celu szybką reintegrację beneficjentów poprzez umożliwienie im godnego i trwałego zatrudnienia w ich pierwotnym sektorze działalności lub poza nim, przy jednoczesnym przygotowaniu ich do funkcjonowania w bardziej ekologicznej i cyfrowej gospodarce europejskiej;

J. mając na uwadze, że środki EFG nie mogą przekroczyć maksymalnej rocznej kwoty 30 mln EUR (w cenach z 2018 r.), jak określono w art. 8 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093, zmienionego rozporządzeniem Rady (UE, Euratom) 2024/765;

1. zgadza się z Komisją, że warunki wymienione w art. 4 ust. 2 lit. c) rozporządzenia w sprawie EFG zostały spełnione i że Belgia ma prawo do wkładu finansowego w wysokości 704 135 EUR na mocy tego rozporządzenia, co stanowi 60 % łącznych kosztów wynoszących 1 173 559 EUR, na które składają się wydatki na zindywidualizowane usługi w wysokości 1 126 559 EUR oraz wydatki w wysokości 47 000 EUR na działania przygotowawcze, działania w zakresie zarządzania, dostarczania i upowszechniania informacji oraz działania w zakresie kontroli i sprawozdawczości;

2. zauważa, że władze belgijskie złożyły wniosek 19 lipca 2024 r. oraz że po przekazaniu przez Belgię dodatkowych informacji Komisja zakończyła ocenę wniosku 5 listopada 2024 r. i przekazała ją Parlamentowi tego samego dnia;

3. zauważa, że wniosek dotyczy 567 pracowników zwolnionych w przedsiębiorstwie Sappi Lanaken oraz 114 pracowników zwolnionych w przedsiębiorstwie Purmo Group Belgium; zauważa ponadto, że pomocą objętych zostanie łącznie 632 pracowników i że są to prawie wyłącznie mężczyźni;

4. podkreśla, że sytuacja na rynkach pracy w Lanaken i Zonhoven jest gorsza niż w całej Limburgii czy Flandrii, a stosunek liczby ludności aktywnej zawodowo do dostępnych miejsc pracy jest znacznie niższy niż w całej Limburgii lub we Flandrii; podkreśla, że liczba miejsc pracy w przemyśle dostępnych w Limburgii spadła w 2023 r. o 15 %;

5. zwraca uwagę, że profile zwolnionych pracowników, z których jedna trzecia ma co najmniej 55 lat, a 30 % ma niski poziom wykształcenia, przekładają się na poważne bariery na rynku pracy; podkreśla, że biorąc pod uwagę tendencję spadkową w zakresie wolnych miejsc pracy i ich rozmieszczenie geograficzne, pracownicy ci będą potrzebowali dodatkowego wsparcia, dostosowanego do ich potrzeb, aby móc wrócić na rynek pracy;

6. przypomina, że władze belgijskie muszą uznać pochodzenie i zagwarantować widoczność unijnego finansowania oraz podkreślać unijną wartość dodaną interwencji przez spójne, skuteczne i ukierunkowane informacje kierowane do różnych grup odbiorców, w tym beneficjentów objętych pomocą, władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, mediów i ogółu społeczeństwa;

7. uważa, że zapewnienie zwolnionym pracownikom możliwości zdobycia kwalifikacji niezbędnych do przyszłego zatrudnienia stanowi odpowiedzialność społeczną Unii i państw członkowskich, biorąc pod uwagę, że transformacja cyfrowa i ekologiczna ma znaczący wpływ na ich sektory, a jednocześnie prowadzi do zmniejszenia popytu; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Belgia sporządziła skoordynowany pakiet zindywidualizowanych usług w porozumieniu z beneficjentami objętymi pomocą, ich przedstawicielami i z partnerami społecznymi;

8. podkreśla, że wsparcie z EFG musi być częścią szerszej strategii na rzecz zwolnionych pracowników i ich regionu, na wszystkich szczeblach politycznych, w tym obejmować wsparcie udzielane za pośrednictwem odpowiednich instrumentów finansowania Unii, w celu dopilnowania, by nikt nie został pominięty podczas transformacji cyfrowej i klimatycznej;

9. przypomina, że zindywidualizowane usługi, które mają zostać zapewnione pracownikom, obejmują następujące działania: doradca ds. interwencji socjalnych, poradnictwo, doradztwo i orientacja zawodowa, aktywna pomoc w poszukiwaniu pracy, szkolenie, nabywanie nowych kwalifikacji i szkolenie zawodowe, w tym szkolenie w zakresie umiejętności cyfrowych, a także szkolenie w miejscu pracy;

10. zauważa, że Belgia rozpoczęła świadczenie zindywidualizowanych usług na rzecz beneficjentów objętych pomocą 26 grudnia 2023 r., a zatem okres kwalifikowalności do otrzymania wkładu finansowego z EFG będzie trwał od tego dnia do upłynięcia 24 miesięcy od daty wejścia w życie decyzji w sprawie finansowania;

11. zauważa, że Belgia zaczęła ponosić wydatki administracyjne związane z wdrażaniem EFG 20 listopada 2023 r. i że takie wydatki będą kwalifikowały się zatem do przyznania wkładu finansowego z EFG od tego dnia do upłynięcia 31 miesięcy od daty wejścia w życie decyzji w sprawie finansowania;

12. podkreśla, że władze belgijskie potwierdziły, iż przy dostępie do proponowanych działań i ich wdrażaniu przestrzegane będą zasady równego traktowania i niedyskryminacji oraz że będzie się zapobiegać wszelkim przypadkom podwójnego finansowania;

13. przypomina, że aby zapewnić pełną dodatkowość środków, pomoc z EFG nie może zastępować działań, za które na mocy prawa krajowego lub układów zbiorowych odpowiedzialne są przedsiębiorstwa, ani też żadnych świadczeń lub praw zwolnionych pracowników; przypomina, że państwa członkowskie ubiegające się o wsparcie finansowe z EFG muszą dopilnować, aby spełnione zostały wymogi dotyczące zwolnień grupowych określone w prawie krajowym i unijnym oraz aby dane przedsiębiorstwo zajęło się odpowiednio pracownikami;

14. wzywa władze belgijskie i inne państwa członkowskie do proaktywnego podejmowania środków zapobiegawczych, aby dostosować przemysł do globalizacji oraz zmian technologicznych i środowiskowych, a także chronić pracowników przed utratą pracy i innymi negatywnymi skutkami globalizacji;

15. zatwierdza decyzję załączoną do niniejszej rezolucji;

16. zobowiązuje swoją przewodniczącą do podpisania wraz z przewodniczącym Rady niniejszej decyzji i zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*;

17. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wraz z załącznikiem Radzie i Komisji.

ZAŁĄCZNIK

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie uruchomienia Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników w następstwie wniosku złożonego przez Belgię (EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper)

(Tekst tego załącznika nie został powtórzony w tym miejscu, ponieważ odpowiada on końcowej wersji decyzji (UE) 2025/47.)